

Generellt om att montera träpanel

Många tycker att träpanel är ett härligt och roligt material att jobba med. Läs igenom vilket underlag som krävs, vilka verktyg du behöver och hur du monterar innan du börjar.

Innan montering

Panel ska lagras i sin förpackning till dess att den ska monteras; då packas paketen upp allt eftersom montering sker. Skydda alltid förpackningarna mot nederbörd, även under transport. Låt panelen acklimatiseras inomhus i sin förpackning under minst 48 timmar innan du öppnar paketen. Luftfuktigheten i rummet får inte överstiga 55 procent och temperaturen ska vara normal inomhustemperatur. Nybyggda hus ska ha varit uppvärmda och ventilerade i minst en månad innan installation.

Bra underlag för gott resultat

Om panelen ska monteras på spånskivor, plywood eller homogent trä går det i allmänhet att spika direkt i underlaget. Om underlaget är sviktande eller inte går att spika i, såsom gips, betong eller lättbetong, behövs en spikläkt av trä att fästa panelen i. Spikläkt behövs också om panelriktningen är densamma som reglarnas riktning eller om det krävs en luftspalt. Dimensionen på läkten bör vara minst 22×45 millimeter på ett fast och jämnt underlag. Är underlaget sviktande eller ojämnt krävs en läkt på minst 34×45 millimeter. Spikläkten monteras med cc 600 millimeter. Läkten fästs med spik eller skruv med plugg med maximalt cc 600 millimeter. Använd spik som går in 75 millimeter i lättbetong och slagspik som går in 50 millimeter i tegel. Om det inte går att spika i väggen fästs läkten med skruv och expanderande plugg, spikplugg eller slagspik som fäster i betongen med 10-15 millimeter. Om panelen monteras på regler används vanlig trådspik som går in minst 30 millimeter.

I fuktiga utrymmen används förzinkad trådspik.

Använd vattenpass för att kontrollera läktens riktning och lägg klossar emellan om det behövs för att få panelen att sitta stadigt. Om ytterväggskonstruktionen är dåligt isolerad eller om rummet har varierande eller högre luftfuktighet än normalt (såsom badrum, tvättstuga och bastu) bör det finnas en ventilerad luftspalt bakom panelen.

Roligare med rätt verktyg

Enklaste sättet och med minst risk för skador på panelen är att montera den med en dyckertpistol. Använd dyckert med dimensionen 1,2×50 millimeter. Alternativt kan panelen spikas med hammare. Använd i så fall dorn för att undvika skador. Vid traditionell spikning behövs dyckert 2,0×50 för 15 millimeter tjock panel och 1,7 x 40 för 12 millimeter tjock panel. I badrum med hög luftfuktighet som badrum och uterum bör dyckerten vara varmförzinkad. Dyckert som inte är förzinkad smutsar lätt ner panelen, varför förzinkad dyckert är att föredra. Andra bra verktyg är måttstock, vattenpass, rätsnöre, klyvsåg, kapsåg, slagkloss, vinkelhake, skruvdragare och hålsåg.

Att montera panel

Fäst panelen i läkten genom att spika dyckerten på skrå på insidan av fjädern. Med spikning i fjädern får många profiler dold spikning, dock inte alla. Panelen får inte spikas i notsidan eftersom den kan spricka då. Det kan underlätta om panelen fixeras med panelclips eller spikbleck. Mät rummet i början för att beräkna sista brädans bredd och få ett snyggt avslut. Använd rätsnöre och vattenpass för att kontrollera att panelen ligger rakt. Fördela skarvarna över hela ytan. Skarvarna på brädor som ligger bredvid varandra måste förskjutas med minst 600 millimeter, så att de inte hamnar mellan samma spikläkt. Varje bit panel måste vara minst 600 millimeter lång och fästa i minst två spikläkt. För bästa resultat rekommenderar vi att limma ändspontarna mot varandra med en liten limsträng på fjäderns undersida. Det gör att en eventuell krympning på brädans längd sker mot väggen istället för i skarvarna mellan brädorna. Övriga delar ska inte limmas. Panel utan ändspont ska alltid skarvas mitt över en regel och båda ändarna ska spikas fast mot underlaget. Genom att skarva panelen minskas spillet. Lämna 7-10 mm till fasta hinder såsom fönster och dörrar. Avsluta med att montera lister.

Om träpanel skall monteras både i taket och på väggen bör taket monteras först. Tänk på att takpanel i våtutrymmen bör vara ventilerad.